

TR Yön., Avrupa Yönetmeliği (EC) 834/07*, A.B.D. Ulusal Organik Programı (NOP), JAS, ve CERES standart yorumlamalarına göre

Organik gıda işleme için gerekliliklere kısa giriş

1. Organik gıdanın işlenmesi:

- ❖ İzlenebilirlik ve şeffaflığı temin etmelidir.
- ❖ İyi bir dökümantasyon sistemi gerektirir.
- ❖ Uygun olmayan hasat sonrası işlemeyle organik ürünlerde bulaşmaya neden olmamalıdır.
- ❖ Katkı maddeleri ve işleme yardımcılarının kullanımını kısıtlar ve herhangi bir amaçla GDO kullanımına izin vermez.

2. Kimin organik işleyici olarak sertifikalandırılması gerekir:

- ✓ Hasattan sonra organik ürünleri işleyen, kurutan, donduran, temizleyen, karıştıran, paketleyen ya da etiketleyen **tüm işleyicilerin** sertifikalandırılması gerekir.

3. Organik hammaddelerin orijini:

- ✓ Her şeyden önce, tüm hasat sonrası işleyiciler, **sadece sertifikalı organik hammaddelerin** organik ürünlere işlenebileceğini anlamalıdır.
- ✓ Sadece **T.R. sertifikalı** hammadde T.R. pazarı için ürünlere, Sadece **A.B. sertifikalı** hammadde A.B. pazarı için ürünlere, sadece **JAS** sertifikalıları Japon pazarı için kullanılabilirken, A.B.D. pazarı için hammaddeler, **NOP sertifikalı** olmalıdır – lütfen hammadde tedarikçinizden daima, ilgili standarda göre hazırlanan **geçerli bir sertifikanın kopyasını** isteyiniz.

4. Ayırma:

- ✓ Bazı işleyiciler, sadece organik üretirler, ancak çoğu hem organik hem de konvansiyonel üretim yapar.
- ✓ İkinci kategorideki işleyiciler, **organik ürünleri konvansiyonel olanlardan ayırmak için iyi bir sistem** kurmak zorundadır: hammaddenin kabul edildiği andan, tüm işleme adımlarıyla, depolama odalarından, v.b. satışa kadar. Ayırım, organik ve geçiş ürünler ya da farklı standartlara göre (örn. NOP / A.B.) sertifikalandırılmış ürünler arasında da güvence altına alınmalıdır.
- ✓ En iyi ayırım, elbette **yer** ile olur: organik için ayrı depolar ve işleme hatlarına sahip olarak.
- ✓ Ancak bu bazen mümkün olmayabilir; bu durumda **zaman** olarak ayırabilirsiniz: organik ürünleri konvansiyonel olanlarla aynı hat üzerinde farklı zamanlarda işlersiniz; organik işlemeden önce, hattı **temizlemek** zorundasınız.
- ✓ **Sürekli prosesler** durumunda (örn. değirmenler), üretici organik üretimin başında, makul miktarda bir organik ürünün hattı “temizlemek” için kullanıldığından ve konvansiyonel olarak satıldığından emin olmalıdır.
- ✓ Ayrı depolar mümkün değilse, mevcut deponun içerisinde yeterli bir ayırım tatmin edici olabilir: örn. yerde bir hatla ayrılan sıralar, ya da düzgün olarak etiketlenmiş ayrı raflar.

5. Dökümantasyon ve etiketleme:

- ✓ Bir organik işleyicinin, bir **organik yönetim planına** ya da kalite el kitabında özel olarak organik gıdanın işlenmesini anlatan bir bölüme ihtiyacı vardır.
- ✓ Organik ve konvansiyonel ürünlerin paralel üretiminin olduğu yerlerde, organik ürünlerin konulduğu çuvallar, kaplar, kutular, tesisinizdeki tüm adımlar boyunca **etiketlenmek** zorundadır.
- ✓ İşleyici, **tedarikçi sertifikalarını, sevk irsaliyelerini, işleme protokollerini, depo defterlerini ve faturaları** saklamak ve dosyalamak zorundadır; tüm bu kayıtlar, ürünün organik durumunu belirtir.
- ✓ TR ve AB Yönetmeliği organik ürünler için özel bir alım prosedürü talep eder. Lütfen bu başlıktaki CERES Kısa Bilgi'yi inceleyiniz.
- ✓ Organik işleyiciler satın alınan hammadde miktarının, satılan final ürün miktarı ile tutarlı olup olmadığını değerlendirmeye imkan veren, iyi bir **muhasabe** sistemine sahip olmalıdır.

- ✓ Organik işleme için, doğrudan araziden gelen açık hammadde hariç, sadece **paketlenmiş ya da kapalı** ve etiketli ürünler kabul edilmelidir, etiketlenmemiş ürünler, tedarikçiye geri verilmelidir.
- ✓ Ek olarak **JAS**, "**tasnif**" kayıtlarını talep eder: Üretici, JAS logolu ürünler satmadan önce JAS standartlarına uygunluğu iki kez kontrol etmeli ve kaydetmelidir.

6. İzlenebilirlik:

- ✓ (3), (4), ve (5) altında bahsedilen her şey, izlenebilirlikle yapılmak zorundadır, çok önemli bir konu olduğundan, burada tekrar etmekte fayda var: organik pazar yalnızca, tüketici tabağındakinin kaynağının organik araziye kadar izlenebileceğine güvendiği takdirde gelişebilir.
- ✓ Taze meyve paketleyiciler (arazi düzeyine doğru izlenebilirlik sağlamanın kolay olması gereken), mandıralar, yağ değirmenleri ya da makarna fabrikaları gibi farklı prosesler için aynı düzeyde izlenebilirlik talep etmek imkansızdır. Verilen her durumda, **en yüksek düzeyde izlenebilirlik** sağlanmaya çalışılmalıdır.

7. Katkı maddeleri, işleme yardımcıları:

- ✓ Organik ürünler için kullanılabilen tarımsal olmayan katkı maddeleri ve işleme yardımcıları ilgili standartlar tarafından kısıtlanmıştır. Lütfen aşağıdaki tabloyu inceleyiniz.

TR Yönetmeliği	AB Yönetmeliği	NOP	JAS
Ek-8, 1 ve 2	Yön. (EC) 889/08 Ek VIII A-B	§ 205.605	Tebliğ 1606 – Tablo 1

8. Çok içerikli ürünlerin etiketlenmesi:

Aşağıdaki tablo, farklı kategoriler için **etiketleme** gerekleri için bir genel açıklama içermektedir*:

TR:

Organik	Organik içeriklerle
En az %95 organik içerik; Geri kalan %5 organik (tarımsal) olmayan içerikler yalnızca TR Yön. Ek 9'a göre	En az %70 organik içerik; Genetik modifiyeli olmadığı takdirde, organik olmayan tarımsal içerikler için kısıtlama yoktur.
Tarımsal olmayan içerikler ve işleme yardımcıları yalnızca Ek-8 1 ve 2'ye göre	
	Organığe yalnızca içindekiler listesinde referans gösterilebilir, genel etikette gösterilemez.

NOP:

100% organik	Organik	Organikle yapılmış	(Sadece organik içeriklere referans)
Sadece organik zirai içerikler, işleme yardımcıları yoktur.	En az %95 organik zirai içerikler Yasaklanan metotlar ya da maddeleri kullanmadan, organik olmayan içerikler, § 205.606'ya göre organik olmayan tarımsal içerikler, § 205.605'ya göre tarımsal olmayan içerikler ve işleme yardımcıları	En az %70 organik zirai içerikler; USDA mührü kullanılamaz.	%70'ten az organik içerikler; USDA mührü ya da sertifikasyon firmasının logosu kullanılamaz.

EU:

Organik	Organik içeriklerle
En az %95 organik içerik; Geri kalan %5 organik (tarımsal) olmayan içerikler yalnızca Yön. (EC) 889/08 Ek IX'a göre	En az %70 organik içerik; Genetik modifiyeli olmadığı takdirde, organik olmayan tarımsal içerikler için kısıtlama yoktur.
Tarımsal olmayan içerikler ve işleme yardımcıları yalnızca Ek VIII A ve B'ye göre	
	Organığe yalnızca içindekiler listesinde referans gösterilebilir, genel etikette gösterilemez.

JAS: Yalnızca, en az %95 organik / geçiş içerik bulunması gereken “organik” ve “organik geçişte” kategorileri vardır. Kalan %5, organik içeriklerle aynı içerikleri bulundurmamalıdır.

* tuz ve suyu hesaba katmayan yüzdeler

9. Hasat sonrası zararlı kontrolü, sanitasyon, kirletici maddeler:

- ✓ Üretici, organik ürünün **hiçbir zaman** yakıtlar, pestisitler, ağaç koruyucuları, deterjanlar, küf, v.b. **kirletici maddelerle** temas etmediğinden emin olmalıdır.
- ✓ **Depolanan ürünlerde zararlı kontrolü** için, yalnızca Ek-2, Ek II (AB Yön. 834/08) ve Ulusal Liste’de (NOP) bahsi geçen maddeler kullanılabilir. JAS izin verilen zararlı kontrol maddelerini Tebliğ 1606 Tablo 2’de belirtmiştir.
- ✓ İşleme hatları ve odaların temizlik, sanitasyon ve zararlı kontrolü için, TR, AB ve JAS ilgili gıda yasasının genel kurallarının uygulanmasını isterken, NOP § 205.271 daha detaylı hükümler içerir.
- ✓ Bunun ötesinde CERES, bir işleme tesisine konvansiyonel pestisitlerin uygulanmasından sonra ilgili odaya organik ürünlerin taşınmasına kadarki **bekleme süresinin**, ilgili madde için resmi olarak belirtilen zamanın **iki katı** olmasını talep eder; organik ürünle temas eden tüm yüzeyler, temiz suyla durulanmalıdır.
- ✓ CERES, yukarıda bahsi geçen organik standartların parçası olmamasına rağmen organik ürünlerin **uygun hijyenik** koşullar altında ele alınmasını talep eder.

*Not 1: AB içersinde yönetmelik en sıkı şekliyle uygulanmak zorundadır. Avrupa Birliği dışındaki üçüncü ülkelerdeki ürünler “denk” olarak sertifikalandırılabilir. Daha fazla detay için lütfen Ceres websitesindeki (CE) 834/07 ve (CE) 889/08 Yönetmelikleri ile kombine edilmiş 4.1.1 nolu Politikamıza ve “CERES denk standardını” oluşturan diğer politikalarımıza başvurunuz.

*Not 2: Ürünlerini TR-yönetmeliğine uygun olarak pazarlamak isteyen gıda işleyen işyeri, sadece "İşletme Kayıt Belgesi" var ise organik üretim yapmak üzere kontrol kuruluşuna başvurabilir (Madde 6 a-3).

! *Lütfen bunun organik standartların temel gereklerinden sadece bir seçme, yani bir giriş olduğunu unutmayınız. Elbette üretici, ilgili standardın tüm gereklerini öğrenmek ve yerine getirmek zorundadır.*